

❖ امام مسلم :

امام ابو الحسین مسلم بن حجاج بن مسلم قشیری نیشابوری، در سال ۲۰۴ هجری در شهر نیشابور چشم به دنیا گشود. در سن کودکی شروع به فراگیری و تحصیل علوم نمود، و از محضر دانشمندان فراوانی کسب فیض کرد. پس از فراگیری علوم از محضر علماء و اساتید نیشابور به اقطار جهان جهت فراگیری علوم حدیث مسافرت کرد.

❖ بعضی از شیوخ ایشان:

- ۱- امام محمد بن اسماعیل بخاری (ت: ۲۵۶هـ).
- ۲- ابوبکر بن ابی شیبه (ت: ۲۳۵هـ).
- ۳- امام احمد بن حنبل (ت: ۲۴۱هـ).
- ۴- حرمله بن یحیی (ت: ۲۴۴هـ).
- ۵- محمد بن مثنی (ت: ۲۵۲هـ).

❖ شاگردان امام مسلم:

توصیت و آوازه امام به گوش خاص وعام رسید، لذا طالبان حدیث و تشنگان میراث محمدی از گوشه و اطراف سرزمین پهناور اسلام برای شنیدن و روایت حدیث به محضر امام می آمدند، افراد بی شماری از مجلس درس امام فیض بردند.

اما تعدادی از شاگردانش را ذکر می نمایم:

- ۱- ابو عیسی ترمذی (ت: ۲۷۹هـ).

۲- ابو حاتم رازی.

۳- ابوبکر محمد بن اسحاق ابن خزیمه (ت: ۳۱۱هـ)

۴- موسی بن هارون .

۵- ابو عوانه یعقوب بن اسحاق اسفرائینی.

۶- یحیی بن صاعد.

۷- ابراهیم بن محمد بن سفیان (ت: ۳۰۸هـ).

۸- ابراهیم بن ابی طالب.

❖ تألیفات:

امام مسلم خدمات شایانی برای اسلام ، بخصوص در زمینه جمع آوری احادیث انجام داده است ، و کتابهای مهمی در حدیث و علوم حدیث تألیف نموده که مهمترین آنها: الجامع الصحیح (صحیح مسلم) میباشد.

✓ کتابهای دیگر ایشان عبارتند از:

- ۱- کتاب العلل.
- ۲- کتاب الأسماء والکنی.
- ۳- کتاب الأقران.
- ۴- کتاب المخضرمین.
- ۵- کتاب من لیس له إلا راوی واحد.
- ۶- کتاب اولاد الصحابه.
- ۷- کتاب المسند الکبیر.
- ۸- کتاب الجامع الکبیر.
- ۹- کتاب التمییز.
- ۱۰- کتاب طبقات التابعین.

❖ صحیح مسلم:

کتاب صحیح مسلم دومین کتاب موثق در زمینه حدیث بشمار می آید، جمهور علماء بر این نظر دارند که صحیح بخاری و صحیح مسلم، صحیح ترین کتاب بعد از قرآن کریم می باشد.

امام مسلم می فرماید: " این کتاب صحیح را از میان سیصد هزار حدیث انتخاب نموده ام."

از ویژگیهای صحیح مسلم:

الف) امام مسلم تمام متون و طرق حدیث را یک جا ذکر می نماید، و آنها را در ابواب مختلف جدا جدا نمی سازد، چنان که امام بخاری انجام داده است، و همچنین احادیث را تکرار نمی کند، مگر به ندرت.

ب) در انتخاب الفاظ دقت زیادی بخرج داده است، و سعی نموده الفاظ راویان را ذکر نماید.

ج) بعد از مقدمه ی کتاب بجز احادیث مسند و مرفوع چیز دیگر از اقوال صحابه یا تابعین ذکر ننموده است.

د) تعداد احادیث صحیح مسلم ۴۰۰۰ هزار حدیث می باشد.

❖ شرح صحیح مسلم:

همچنان که علمای اسلام به صحیح بخاری توجه خاصی داشته اند، به صحیح امام مسلم نیز از نظر شرح، اختصار و بیان مسائل فقهی اش توجه ویژه ای نموده اند.

مختصری از زندگی امام

مسلم

❖ وفات:

امام مسلم، عصر یکشنبه، ماه رجب سال ۲۶۱ هجری در سن ۵۷ سالگی چشم از جهان فرو بست و در نصرآباد نیشابور به خاک سپرده شد.

❖ دو حدیث از صحیح مسلم:

(۱) عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ كَذَبَ عَلَيَّ مُتَعَمِّدًا، فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ» (مسلم/۳) از ابوهریره رضی الله عنه روایت است که رسول اکرم صلی الله علیه وسلم فرمود: هر کس سخن دروغی را به من نسبت دهد، جایش را در دوزخ آماده نماید.

(۲) عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ وَلَدِهِ وَوَالِدِهِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ» (مسلم/۴۴) از انس رضی الله عنه روایت است که رسول اکرم صلی الله علیه وسلم فرمود: «کسی از شما، نمی تواند مومن (واقعی) باشد، تا اینکه من (پیامبر) نزد او از پدر، فرزند و همه مردم، محبوب تر نباشم».

www.eslahe.com

نوگرا سائیتی برای نواندیشان

✓ از شرح های مشهور بر این کتاب :

- ۱- «المعلم فی شرح کتاب مسلم» تألیف امام ابو عبد الله مازری است.
- ۲- «اکمال المعلم فی شرح صحیح مسلم» تألیف قاضی عیاض.
- ۳- «المنهاج فی شرح صحیح مسلم بن الحجاج» تألیف امام محیی الدین نووی است که کاملترین و بهترین شرح صحیح مسلم بشمار می آید.
- ۴- «الملمه شرح صحیح مسلم» تألیف شیخ مشایخ ما امام شبیر احمد عثمانی.

❖ مختصر صحیح مسلم:

عده ای از علما کتاب صحیح امام مسلم را اختصار نموده اند، که در اینجا می توان به برخی از آنها اشاره نمود:

- ۱- مختصر امام ابو عبد الله شرف الدین مرسی.
- ۲- مختصر امام احمد بن عمر قرطبی، و خود امام قرطبی این مختصر را شرح داده و آن را «المفهم لما أشکل من تلخیص صحیح مسلم» نامیده است.
- ۳- مختصر امام زکی الدین عبدالعظیم منذری، بر این کتاب توسط امام صدیق حسن خان قنوجی شرحی بنام «السراج الوهاج» نوشته شده است.
- ۴- مختصر امام منذری.